

ترسیم دورنمایی روشن از بخش صنعت و معدن با حضور گروه سرمایه گذاری معادن و فلزات

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به عنوان هلدینگ سرمایه‌گذاری و شرکتی مولد، نقش بی‌بدیلی را در توسعه متوازن و فراگیر بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی کشور ایفا می‌کند.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به عنوان هلدینگ سرمایه‌گذاری و شرکتی مولد، نقش بی‌بدیلی را در توسعه متوازن و فراگیر بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی کشور ایفا می‌کند.

این شرکت پروژه‌های متعددی را در راستای تکمیل و توسعه زنجیره فولاد و مس در دستور کار دارد که اغلب پروژه‌های توسعه زنجیره فولاد از جمله واحد تولید کنسانتره شرکت معدنی و صنعتی صابانور، آهن‌اسفنجی شرکت فولاد اقلید پارس و صنایع آهن و فولاد آرتاویل در غرب کشور متمرکز شده‌اند. تکمیل زنجیره مس نیز با عملیات معدنکاری مس جانجا در استان سیستان و بلوچستان دنبال می‌شود.

ومعادن با دنبال کردن استراتژی توسعه متوازن، احداث نیروگاه و بهبود و افزایش ظرفیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک را نیز همزمان با سایر پروژه‌ها دنبال می‌کند. به نظر می‌رسد که این شرکت با رویکردهای توسعه‌محور ارزش‌آفرینی، اشتغالزایی و خودکفایی در بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی را رقم خواهد زد.

بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی امروز یکی از ارکان اساسی اقتصاد ایران به شمار می‌آیند و تکمیل زنجیره‌های ارزش، افزایش ظرفیت‌های تولید و ارتقای بهره‌وری در این بخش به سبب گستردگی حلقه‌های پیشین و پسین و همچنین پوشش طیف وسیعی از فعالیت‌های صنعتی، می‌تواند تاثیرات شگرفی را ارزش‌آفرینی، اشتغالزایی و توسعه پایدار و متوازن کشور داشته باشد.

بر همین اساس شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن)، پروژه‌های متعددی را در حوزه معدن و صنایع معدنی و فلزی در دستور کار قرار داده است تا با افزایش ظرفیت‌های معدنی و صنعتی و توسعه واحدهای جدید، چشم‌انداز و اهداف استراتژیک خود را مبنی بر نقش‌آفرینی بیشتر در رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری بازار سرمایه، متنوع‌سازی منابع درآمدی، تقویت سرمایه‌های انسانی و در نهایت تبدیل شدن به برترین شرکت سرمایه‌گذاری تخصصی معدن و صنایع معدنی در منطقه خاورمیانه تا سال ۱۴۰۴ محقق سازد.

این شرکت مولد و سرمایه‌گذار همچنین توجه به ایجاد زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری متناسب در همه بخش‌های مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی را در اولویت طرح‌ها و پروژه‌های توسعه‌ای خود قرار می‌دهد تا زمینه و بستر مناسبی را برای تولید پایدار واحدهای زیرمجموعه خود فراهم آورد.

استراتژی‌های سرمایه‌گذاری ومعادن در بخش معدن و صنایع معدنی و روند پرشتاب تحقق برنامه‌های در دست اقدام، افق‌های روشنی توسعه را نوید می‌دهد. حتی می‌توان انتظار داشت که آینده صنایع معدنی و فلزی کشور به دست این شرکت پویا و سرآمد رقم بخورد، زیرا هلدینگ ومعادن با سرمایه‌گذاری مولد به کمک توسعه اقتصاد معدنی و صنعتی کشور آمده است.

نقطه عطفی در مسیر رشد

ایجاد و تکمیل زنجیره ارزش فلزات از اکتشاف ماده معدنی تا تولید محصول نهایی محوریت اهداف و چشم‌اندازهای شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات را تشکیل می‌دهد. در چند سال اخیر برنامه‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد در کانون توجهات ومعادن قرار داشته‌اند و پروژه‌های اکتشاف و بهره‌برداری از معادن مس نیز در چند سال اخیر به برنامه‌های این شرکت اضافه شده است.

در حالی که این هلدینگ در گذشته به عنوان یک نهاد مالی در توسعه صنعتی نقش ایفا می‌کرد، امروز در قالب شرکتی چابک و پویا، خود مسیر توسعه را در قالب پروژه‌های پیشران اقتصادی دنبال می‌کند. زنجیره فولاد از محورهای اساسی برنامه‌های توسعه در این هلدینگ است، به شکلی که در نهایت تولید پایدار سالانه یک میلیون تن شمش فولاد و ورق محقق شود.

در این راستا در چشم‌اندازهای ومعادن تولید سالانه ۱۰ میلیون تن سنگ‌آهن، ۵ میلیون تن کنسانتره سنگ‌آهن، ۵ میلیون تن گندله و ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن آهن‌اسفنجی تعریف شده‌اند و در این برنامه ZWJ&ریزی کاملاً توسعه متناسب زنجیره و تامین پایدار خوراک هر یک از واحدها مورد توجه قرار گرفته است.

واحدهای تولید کنسانتره سنگ‌آهن گلالی با ظرفیت تولید سالانه ۵/۲ میلیون تن، گندله‌سازی شهرک با ظرفیت یک میلیون تن و صباامید خاورمیانه با ظرفیت یک میلیون تن، واحدهای احیای مستقیم شرکت صنایع آهن و فولاد آرتاویل و فولاد اقلید پارس هر یک با ظرفیت یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن و کارخانه تولید آهن‌اسفنجی با ظرفیت یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن در شرکت صنایع فولاد کردستان از مهمترین پروژه‌های زنجیره فولاد ومعادن به شمار می‌آیند.

گفتنی است توسعه در حلقه‌های نخست زنجیره توسط دو شرکت اکتشاف تجلی صبا و معدنی و صنعتی صبانور دنبال می‌شود. از دیگر اقدامات شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات می‌توان به احداث کارخانه الکتروگرافیتی و کارخانه تولید نوار نقاله استیل کورد و آریا تایر هامون اشاره کرد.

این کارخانه‌ها با تامین قطعات و تجهیزات مورد نیاز کارخانه‌های فعال در زنجیره ارزش، علاوه بر جلوگیری از خروج ارز از کشور و خنثی کردن تاثیرات منفی تحریم‌ها به تقویت فرهنگ نوآوری و بومی‌سازی در صنعت کمک می‌کنند. البته باید یادآور شد که کلیه این اقدامات و سرمایه‌گذاری‌های در جهت تحقق اهداف سند چشم‌انداز صنعت فولاد نیز هستند.

چنانکه اشاره شد، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در راستای ایفای نقش خود در قالب یک هلدینگ سرمایه‌گذاری ورود به توسعه زنجیره سایر فلزات را نیز در دستور کار قرار داده است که طرح بهره‌برداری از مس جانجا واقع در استان سیستان و بلوچستان از جمله مهمترین آن‌ها به شمار می‌آید.

عملیات اکتشاف این معدن از طریق روش‌های جدید ژئوفیزیکی انجام شده و پس از مدلسازی سه‌بعدی و طراحی معدن، عملیات استخراج در حال آغاز است. برای راه‌اندازی و بهره‌برداری از پروژه مس جانجا ۴۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری شده است و طبق برنامه‌ریزی‌ها ۷۵ میلیون تن عملیات استخراج و معدنکاری تا ۵ سال آینده انجام می‌شود که بر اساس برآوردها ۱۶ میلیون تن از آن ماده معدنی خواهد بود. در راستای تکمیل زنجیره مس در منطقه، کارخانه تغلیظ مس به روش فلوتاسیون با ظرفیت تولید سالانه ۱۳۰ هزار تن کنسانتره مس با عیار ۲۶ درصد در دستور کار و معادن قرار دارد و در ادامه، احداث کارخانه لیچینگ مس با ظرفیت تولید ۳ هزار تن کاتد در سال نیز در منطقه جانجا انجام خواهد شد.

اهمیت اقتصادی و صنعتی پروژه مس جانجا به قدری است که به عنوان هشتمین پروژه پیشران اقتصادی کشور در کنار هفت پروژه دیگر در دست اقدام و معادن قرار گرفت. پیش‌بینی می‌شود که فعالیت معدن مس جانجا به جز اشتغالزایی برای بیش از ۵ هزار نفر در استان سیستان و بلوچستان با فراهم کردن امکان صادرات محصولات به کشورهای منطقه درآمدزایی ۳۰۰ میلیون دلار را در سال محقق می‌کند. با توجه به تداوم اکتشافات معدنی در منطقه و در صورتی که وجود ذخایر اقتصادی برای استخراج اثبات شود، احداث کارخانه‌های جدید در دستور کار و معادن قرار خواهد گرفت.

البته توسعه عملیات استخراج و معدنکاری تا حد زیادی به در دسترس بودن ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب، مدرن و با ظرفیت کافی بستگی دارد. بر همین اساس و معادن سرمایه‌گذاری در این بخش را نیز در اولویت قرار داده است. در حال حاضر ۱۲ دستگاه تراک با ظرفیت حمل ۴۵ تن بار در معدن جانجا مشغول به کار است. همچنین ۱۵ دستگاه تراک با ظرفیت حمل ۱۰۰ تن بار به تازگی خریداری شده‌اند و به زودی در منطقه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

سرمایه‌گذاری برای خرید ماشین‌آلات و تجهیزات جدید و استفاده از آن‌ها میزان استخراج از معدن را ۵/۲ برابر افزایش می‌دهد. باید اشاره کرد که شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات علاوه بر پروژه‌های زنجیره فولاد و مس، ۵۷ درصد از سهام شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات را که شرکتی پروژه‌محور محسوب می‌شود، در اختیار دارد و از این طریق در پروژه‌های استراتژیکی نظیر استخراج عناصر نادر خاکی از جمله لیتیوم ورود کرده است. این پروژه در مرحله مطالعات اولیه قرار دارد و نیازمند برنامه‌ریزی دقیق‌تری در اکتشاف و بهره‌برداری است.

توسعه زیرساخت‌ها، زیربنای ترقی

زیرساخت‌ها از ملزومات اساسی توسعه بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی به شمار می‌آیند. در واقع نبود زیرساخت مناسب و کافی، چه در حوزه حمل و نقل و چه در حوزه انرژی می‌تواند منجر به توقف تولید در پروژه‌هایی شود که سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی برای آن‌ها انجام شده است.

به‌رغم اهمیت این مسئله در چند سال اخیر صنایع معدنی و فلزی کشور با چالش‌های فراوانی در خصوص تامین پایدار انرژی مواجه شده‌اند که این مسئله ریشه در توسعه ناکافی زیرساخت‌ها متناسب با سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش دارد. برای مثال، ناترازی تولید و مصرف برق در کشور موجب شده است که اغلب تولیدکنندگان و فعالان زنجیره‌های ارزش بخش معدن و صنایع معدنی با محدودیت‌های مصرف برق مواجه شوند که این مسئله با خسارت‌های فراوانی برای آن‌ها همراه بوده است.

به علاوه کافی نبودن ظرفیت شبکه حمل‌ونقل ریلی و وابستگی شدید صنعت به حمل‌ونقل جاده‌ای نیز هزینه‌های گزافی را به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند. توسعه نامتوازن زیرساخت‌های حمل‌ونقل دریایی و مکانیزه نبودن تجهیزات آن به چالش گلوگاهی تبدیل شده و بر سودآوری بنگاه‌های اقتصادی تاثیر منفی داشته است.

در چنین شرایطی، توسعه متوازن در بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی تنها در صورتی محقق خواهد شد که سرمایه‌گذاری برای احداث زیرساخت‌های مرتبط با این بخش مورد توجه قرار بگیرد. شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با توجه به اهمیت این مسئله، سرمایه‌گذاری برای احداث زیرساخت‌های جدید را نیز در کنار پروژه‌های توسعه ظرفیت‌ها دنبال می‌کند.

نیروگاه سیکل ترکیبی شهید باکری سمنان با ظرفیت ۳۶۶ مگاوات از اولین پروژه‌های بهره‌برداری شده طرح پیشران اقتصادی و معادن برشمرده می‌شود که در سال گذشته به بهره‌برداری رسید. اتصال این نیروگاه به شبکه برق سراسری کشور در بهبود ناترازی‌های تولید و مصرف برق تا حدودی موثر واقع شده است.

در فازهای بعدی توسعه این نیروگاه احداث دو واحد بخار ۱۸۳ مگاواتی با سرمایه‌گذاری ۳۱۰ میلیون یورو در دست اقدام قرار دارد و به وسیله اجرایی شدن آن ظرفیت نهایی این نیروگاه به ۱۱۰۰ مگاوات افزایش می‌یابد. باید یادآور شد که معادن می‌تواند از تجربیات خود در ساخت نیروگاه، پروژه‌های جدیدی را در این خصوص تعریف و سرمایه‌گذاری‌های خود را به این سمت‌وسو هدایت کند.

در حال حاضر موضوع صنعت سبز، ایجاد زیرساخت‌های انرژی پاک و به طور کلی تحقق اهداف توسعه پایدار در کشور بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته؛ موضوعی که توجه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات نیز به آن معطوف شده است. در واقع رویکردهای جدید در حوزه انرژی و دنبال کردن آن می‌تواند آینده‌ای به مراتب روشن‌تر را برای صنایع کشور رقم بزند.

احداث نیروگاه‌های خورشیدی و معادن نه‌تنها اقدامی بر رفع چالش‌های تامین پایدار انرژی، بلکه گام ارزشمندی در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار و کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی خواهد بود. احداث نیروگاه سیکل ترکیبی کرمانشاه و نیروگاه خورشیدی ۱۴ مگاواتی در سمنان برخی از پروژه‌های این شرکت به شمار می‌آیند.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در حوزه زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیز اقدامات متعددی را از طریق شرکت مدیریت بین‌المللی همراه جاده، ریل، دریا (هیمکو) دنبال می‌کند. طرح احداث پایانه مکانیزه با ظرفیت تولید ۱۰ میلیون تن صادرات مواد معدنی و ۱۰ میلیون تن محصولات فولادی در بندر شهید رجایی یکی از مهمترین پروژه‌های در دست اقدام و معادن به شمار می‌آید.

این اقدام را می‌توان در امتداد توسعه زنجیره‌های ارزش خصوصا فولاد تلقی کرد که می‌تواند با کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل منجر به ارزش‌آفرینی بیشتر در زنجیره شود. در این خصوص این نکته را نیز اضافه کرد که و معادن با تقویت زیرساخت و شبکه لجستیک در نظر دارد که زمینه ارزش‌آفرینی چندبرابری را در بخش معدن و صنایع معدنی فراهم سازد.

بنا به آنچه که بیان شد، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات سرمایه‌گذاری در حلقه‌های زنجیره و توسعه فراگیر را در کانون توجهات خود قرار داده و با مشارکت در ۹۹ پروژه مختلف، بیش از ۱۶۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری کرده است. تعدد و تنوع بالای پروژه‌ها در کنار استراتژی‌های توسعه‌محور این هلدینگ، علاوه بر تحقق چشم‌اندازهای درآمدزایی و ارزش‌آفرینی، اشتغالزایی فراگیر و خودکفایی در بخش معدن و صنایع معدنی را به همراه دارد.